

et Mindretal kan overstemme et Flertal. I alle disse Tilfælde betyder det, at et Mindretal blandt Vælgerne kan blive et Flertal i Amsraadet. Naar det ærede Medlem har gjort mig den første Indrømmelse og indrømmet Muligheden af, at 18 kunne overstemme 82, vil han, hvis hans Tale ikke er Haarkløveri, men alvorlig ment, være nødt til at indrømme mig, at ogsaa, hvor Forholdet viser sig lidt mindre grelt, men derfor ikke mindre udemokratisk, bør en lignende Operation foretages. Derfor vil jeg spørge: Hvis Forholdene stille sig saaledes i det ene eller det andet Amt, at faktisk et Mindretalsparti, der ganske vist er saa stærkt, at det kan møde med 40 Valgmænd fra Sognene, kan overstemme 60 demokratiske Valgmænd fra Sognene, vil det ærede Medlem saa erkende, at der i Virkeligheden er skabt en Friktion, at der er gaaet Betændelse i Blindtarmen, saa at en Operation er nødvendig?

Jeg mener nu ikke, at dette Billede med Blindtarmen er træffende, og jeg har heller ikke ment, at en Operation vil blive let. Nej, den privilegerede Valgret, der her er Tale om at bevare netop i en saadan Udstrækning, at den vil faa Hovedindflydelsen i Amsraadene, er noget langt mere end en Blindtarm. Det er selve Fordøjelsesapparatet, Mavesækken. Det ærede Medlem for Svendborg (W. Neergaard) gav mig Ret. Han talte om den dobbelte Laas ved de Kauteler, der sattes for de kommunale Kasser: Den lille Laas, der ganske vist ikke er saa betydningsfuld, Appellen til Vælgerne, som jeg kunde gaa med til, hvis den var noget mere demokratisk formet, og den store Laas, Amsraadets Ret til at nægte sin Sanktion. Ja, det ærede Medlem ler. Men han ved nok, hvad han og hans Parti bevare, hvad de kunne naa ved den store Laas, som de faa udleveret og puttet i deres Lomme, naar Husmænd og Landarbejdere ville til Pengekassen for at gennemføre sociale Reformere til deres Gavn. Det ærede Medlem ved meget godt, at saa gaa alle hans Standsfæller med den store Laas i Lommen og have slaaet Laas for Kassen, medmindre de synes om at aabne den for dem.

Det ærede Medlem for Løvel spurgte mig paa ny, om jeg da vilde foretrække Regeringsforslaget af 1903 frem for det nuværende Forligsforslag. Jeg vil atter sige som forleden, at denne Sammenligning passer ikke. For dette Valg foreligger slet ikke. Vi vare ikke fuldt tilfredse med Regeringsforslaget af 1903, vi kræ-

vede Ændringer dertil, og disse bleve heldigvis gennemførte. Det var Udvidelsen til gifte Kvinder og Tyende. Nu er det blevet gennemført, fordi der siden har rejst sig en offentlig Mening derfor. Men denne Udvidelse har ingen Modstand mødt, den er accepteret fra anden Side. Saa det foreligger slet ikke. Det, der udmærkede Regeringsforslaget i 1903, var, at det var rent demokratisk i sine Principper, men det, der karakteriserer dette Forligsforslag, er, at det paa et afgørende Punkt bryder med Demokratismens Princip.

Imidlertid kom der i det ærede Medlems Tale en Antydning, som jeg tillægger megen Værdi. Det var en Antydning af, at denne Debat, vi føre i disse Dage, dog ikke er saa helt akademisk, saa rent teoretisk, blot agitatorisk. En agitatorisk Debat, som er beregnet paa at lægge Grundlaget for Vælgermødernes Drøftelse, er i og for sig langt fra unyttig og ufrugtbar, men af den største Betydning. Alligevel vilde det hæve denne Debat op i et langt højere Niveau, om der virkelig var Mulighed for at faa foretaget Forandring i demokratisk Retning i dette Forslag. Og det var det, at det ærede Medlem for Løvel antydede, at hvis den Trekant, han saa haanligt omtalte, kunde garantere, at der kunde blive Flertal i det andet Ting for Afskaffelse af den privilegerede Valgret, skulde han for sit Vedkommende ikke have noget imod at gaa med til en Ændring i saa Henseende. (*Anders Nielsen: Overveje*). I hvert Fald overveje det. Saa er der da aabnet Mulighed for — i Modsætning til, hvad det ærede Medlem for Assens (Berntsen) sagde —, at der kan foretages Forandringer, at vort Arbejde, vor Tale, vore eventuelle Ændringsforslag ikke ville være ganske haabløse. At det ærede Medlem antydede en saadan Mulighed, glæder mig i høj Grad. Nu sagde det ærede Medlem, at jeg jo desværre ikke er i Stand til at garantere noget for det andet Tings Vedkommende. Det er ret givet, men jeg kan dog pege paa, at det ikke vil være helt umuligt, ja ikke en Gang helt usandsynligt, at et bedre Forslag selv uden Opløsning, uden Kamp, kunde føres gennem det andet Ting. Det ærede Medlem vilde ikke godkende min Beregning af, at der i Virkeligheden maatte være et Flertal deroppe, som, hvis ellers Motiveringen var alvorligt ment, ogsaa maatte stemme for det uforandrede Regeringsforslag, thi han sagde, at de to Højremænd, der undlode at stemme, den ene, der stemte for, og den fjerde, der var syg,